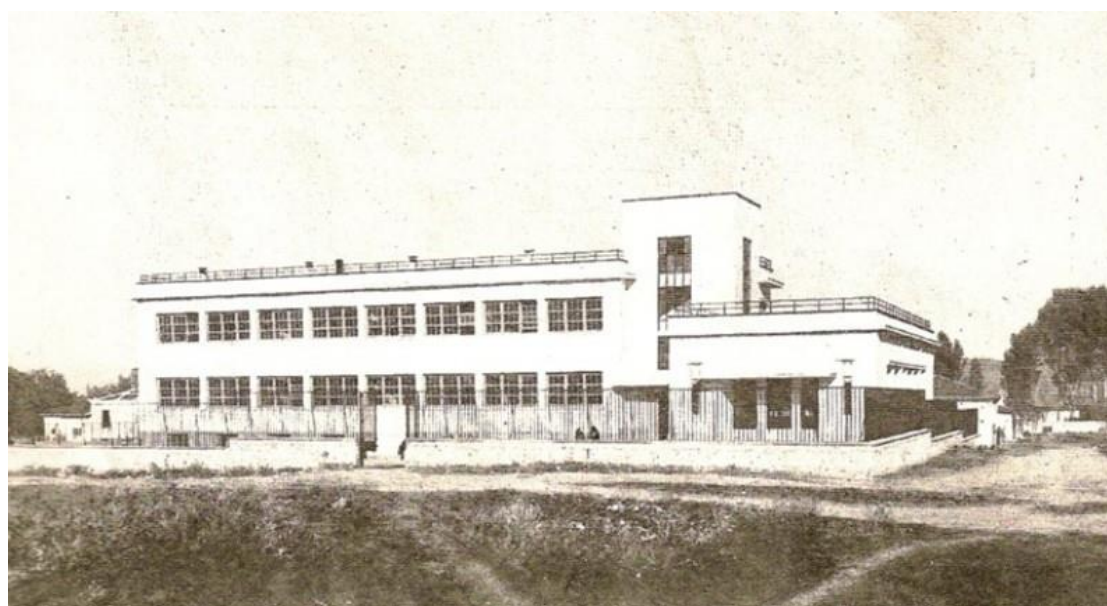

Διδακτικό σενάριο

« Το σχολείο μας λέει για... το σχολείο»

Σίψα Βασιλική

Πύργος 2020

Περιεχόμενα

A. Ταυτότητα σεναρίου	2
B. Σύνομη περιγραφή- περίληψη	3
Γ. Εισαγωγή	3
Σκεπτικό- στόχοι και συνδυασμός τους	3
Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής	4
Γνώσεις για την ιστορία και τη γλώσσα	4
Γραμματισμοί	4
Διδακτικές πρακτικές	4
Δ. Λεπτομερής παρουσίαση της πρότασης	4
Ε. Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις	7
ΣΤ. Φύλλα εργασίας	9
1. Ενδεικτικό φύλλο εργασίας ανάλυσης φωτογραφιών	9
2. Ενδεικτικό φύλλο εργασίας ανάλυσης πρακτικών	9
3. Ενδεικτικό φύλλο εργασίας συνέντευξης σε παλιό καθηγητή του σχολείου	12
4. Αξιολόγησε την δημιουργία της ιστορίας του σχολείου μας	12
Z. Άλλες εκδοχές	12
H. Κριτική	13
Θ. Βιβλιογραφία	13

A. Ταυτότητα σεναρίου

Τίτλος: «Το σχολείο μας λέει για... το σχολείο»

Δημιουργός: Σίψα Βασιλική

Προτεινόμενη τάξη: Α, Β, Γ Λυκείου

Διδακτική ενότητα: Δεν αντλεί από σχολικά βιβλία

Διαθεματικό: ναι

Εμπλεκόμενα διδακτικά αντικείμενα: Ημιτυπικές και άτυπες πρακτικές:

Ερευνητικές Εργασίες – Project

Πολιτιστικά προγράμματα

Ιστορία, νεοελληνική γλώσσα

Χρονική διάρκεια: 1 εξάμηνο/ 1 ώρα την εβδομάδα

Χώρος: Φυσικός χώρος: Εντός σχολείου: Αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής, σχολική βιβλιοθήκη, αίθουσα πολλαπλών χρήσεων.

II. Εκτός σχολείου: οι συνεντεύξεις, εκπαιδευτική επίσκεψη στα ΓΑΚ Πύργου.

III. Εικονικός χώρος: ιστοσελίδα τάξης

Προϋποθέσεις υλοποίησης για εκπαιδευτικό και μαθητές:

Το σενάριο προϋποθέτει διαθέσιμο εργαστήριο πληροφορικής εξοπλισμένο με βιντεοπροβολέα, εξοικείωση του εκπαιδευτικού και των μαθητών με τεχνικές ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας, εξοικείωση με ελεύθερη αναζήτηση στο διαδίκτυο, δημιουργία παρουσιάσεων, δημιουργία πολυτροπικών ψηφιακών κειμένων, δεξιότητες κειμενογράφου, δημιουργία ταινίας με ψηφιακή αφήγηση.

Εφαρμογή στην τάξη: το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη την περίοδο 2019-2020.

Το σενάριο στηρίζεται

—

Το σενάριο αντλεί

—

Τεχνολογικά εργαλεία

MS Word

Web Browser

Web sites

Σελίδες κοινωνικής δικτύωσης

Δημιουργία ψηφιακής αφήγησης μέσω movie maker

Google forms

Κοινόχρηστα έγγραφα

Penzu

Trello

B. Σύντομη περιγραφή- περίληψη

Μέσα από ένα δημιουργικό project οι μαθητές επιχειρούν να ανασυνθέσουν την ιστορία του σχολείου τους. Συγκεντρώνουν και μελετούν αρχειακό υλικό, συλλέγουν προφορικές μαρτυρίες, εφαρμόζουν κριτική ανάλυση λόγου στα πρακτικά του σχολείου, εξάγουν πολύτιμα συμπεράσματα για τον μετασχηματισμό της εκπαιδευτικής διαδικασίας και τελικά συνθέτουν ταινία αποτυπώνοντας την ιστορία του σχολείου τους.

Γ. Εισαγωγή

Σκεπτικό- στόχοι και συνδυασμός τους

Ένας από τους στόχους του Νέου σχολείου (2011) είναι η ανάπτυξη του ιστορικού και κοινωνικού γραμματισμού μέσα από την μελέτη μνημείων της τοπικής ιστορίας. Η τοπική ιστορία και ειδικότερα η μελέτη της ιστορίας του ίδιου του σχολείου δίνει την ευκαιρία στους μαθητές αφενός να ενεργοποιηθούν δημιουργικά στην μελέτη της φυσιογνωμίας του τόπου τους αφετέρου αποτελεί μια ιδανική πηγή διατύπωσης ερευνητικών υποθέσεων και προσπάθεια επαλήθευσής τους μέσα από επιστημονικά τεκμηριωμένη έρευνα.

Όταν ένα project τοπικής ιστορίας γίνεται ταυτόχρονα διαθεματικό και συνδυάζει τις τεχνολογίες της πληροφορίας, τότε δημιουργούνται οι προϋποθέσεις ανάπτυξης μιας μαθησιακής δραστηριότητας με πολλαπλές διδακτικές προτάσεις.

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

- Να ανασυνθέσουν το εκπαιδευτικό και κοινωνικό πλαίσιο της εποχής μελετώντας αυθεντικά τεκμήρια
- Να συνειδητοποιήσουν ότι μέσω του λόγου προβάλλουμε την ιδεολογία μας
- Να γνωρίσουν την ιστορία του σχολείου τους μέσα από προφορικές αφηγήσεις παλαιών μαθητών και εκπαιδευτικών
- Να αναζητήσουν ιστορικό υλικό μέσα από διάφορες πηγές όπως τα ΓΑΚ, αρχεία εφημερίδων, κα.

Γνώσεις για την ιστορία και τη γλώσσα

- Να αποκτήσουν δεξιότητες για συλλογή και διαχείριση τεκμηρίων ιστορίας
- Να ασκηθούν στην κριτική ανάλυση λόγου επίσημων θεσμικών κειμένων
- Να μελετήσουν ένα μνημείο τοπικής ιστορίας όπως είναι το σχολείο τους
- Να κατανοήσουν την δυναμική σχέση παρόντος – παρελθόντος
- Να ασκηθούν στην κατανόηση προφορικού λόγου μέσα από συνεντεύξεις.
- Να προετοιμάσουν τις ερωτήσεις μιας συνέντευξης.

Γραμματισμοί

Κριτικός, ψηφιακός, οπτικός, πολυγραμματισμοί. Ειδικότερα αναμένεται οι μαθητές:

- Να μνηθούν σε πρακτικές οπτικού και κριτικού γραμματισμού αντλώντας και συγκρίνοντας πληροφορίες από εικόνες και κείμενα
- Να εξοικειωθούν με τη δημιουργία ψηφιακών πολυτροπικών κειμένων
- Να εξοικειωθούν με δεξιότητες δημιουργίας ψηφιακών αφηγήσεων, υπερβαίνοντας τους περιορισμούς μιας κειμενικής γραμμικής αφήγησης

Διδακτικές πρακτικές

Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, διερευνητική- βιωματική μάθηση, εποικοδομισμός, κοινωνικοπολιτικές θεωρίες μάθησης, μοντέλο του ρόμβου.

Δ. Λεπτομερής παρουσίαση της πρότασης

Αφετηρία

Το σχολείο μας, το 1^ο Λύκειο Πύργου, είναι ένα από τα παλαιότερα σχολεία της Ελλάδας. Λειτουργήσε για πρώτη φορά το 1873, ενώ το κτήριο που στεγαζόταν μέχρι πρόσφατα είχε κτισθεί το 1932. Δυστυχώς το κτήριο κρίθηκε ακατάλληλο μετά τον σεισμό του 2008 και έκτοτε το σχολείο στεγάζεται σε λυόμενα. Υπήρξε ένα ιστορικό σχολείο από το οποίο πέρασαν πολλές προσωπικότητες των γραμμάτων, των τεχνών και της πολιτικής. Καθώς το αρχαικό του υλικό είναι πολύ παλιό (πρακτικά συλλόγου διδασκόντων, αρχαικό υλικό) οι μαθητές έχουν το προνόμιο να μελετήσουν από αυθεντικές πρωτογενείς πηγές τον μετασχηματισμό της εκπαιδευτικής διαδικασίας όπως αποτυπώνεται μέσα από τα επίσημα έγγραφα και να ανασυνθέσουν την ιστορία του σχολείου τους που υπήρξε ένα σημαντικό κτήριο της πόλης μας. Η δημιουργία της ιστορίας του σχολείου μέσα από μια ψηφιακή αφήγηση που θα δημοσιευτεί στο διαδίκτυο καθιστά τους μαθητές δημιουργούς της ιστορίας που καταργεί τους χωροχρονικούς περιορισμούς.

Θεωρητικό πλαίσιο

Η αναζήτηση και ανασύνθεση της ιστορίας του σχολείου, ουσιαστικά εντάσσεται στη μελέτη τοπικής ιστορίας βοηθών τον μαθητή να ενεργοποιείται δημιουργικά στην διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου του και καλλιεργεί κίνητρα για ατομική και συλλογική δράση μέσα και έξω από το σχολείο (ΠΣ,2011). Πρόκειται για μια ενεργητική διαδικασία με πολλαπλά οφέλη αφού ο μαθητής εξοικειώνεται με την επεξεργασία και ανάλυση γραπτών ή εικονιστικών πηγών και τεκμηρίων, προάγοντας την ανακαλυπτική, ευρετική μάθηση και τη συνεργατική διδασκαλία και ουσιαστικά παράγει και ο ίδιος ιστορία αντί απλώς να τη μελετά (ΠΣ. 2011). Μεθοδολογικά εκτός από την αναζήτηση και συλλογή πληροφοριών και τεκμηρίων πολύτιμο εργαλείο αποτελεί η καταγραφή της προφορικής ιστορίας και η ανάλυση λόγου των επίσημων εγγράφων.

Η σχέση γλώσσας- κοινωνίας αποτελεί αντικείμενο μελέτης της κοινωνιογλωσσολογίας. Σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες παραδοχές της, η γλώσσα αποτελεί σύνολο επιλογών μέσα από τις οποίες ο πομπός της επικοινωνίας επιλέγει την καταλληλότερη προκειμένου να επιτύχει τον στόχο του (Fairclough, 1989).

Η ανάλυση του Λόγου είναι ένα μεθοδολογικό εργαλείο για την ανάδειξη της σχέσης του επίσημου λόγου, όπως διατυπώνεται μέσα από αρχαικό υλικό και το ιστορικό-κοινωνικό πλαίσιο της εποχής (Κιουπκιολής, Κοσμά, Πεχτελίδης, 2015). Με την γλωσσική ανάλυση των επίσημων εγγράφων του σχολείου διαφωτίζονται πτυχές της

εκπαιδευτικής διαδικασίας και καθορίζονται οι ταυτότητες εκπαιδευτικών και μαθητών.

Παράλληλα η πραγματοποίηση μιας τέτοιας δραστηριότητας εντάσσεται σε αυτό που αποκαλείται συνήθως μη τυπική μάθηση καθώς εμπλέκει περισσότερα διδακτικά αντικείμενα και δεν εντάσσεται σε κάποια συγκεκριμένη διδακτική ενότητα ενός μαθήματος (Χαλκιά, χχ).

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το Πρόγραμμα Σπουδών (2011) υπογραμμίζει την ανάγκη για ενεργό εμπλοκή των μαθητών στην μαθητική διαδικασία προκειμένου να αντιληφθούν τη συσχέτιση πραγματικών καταστάσεων που βιώνουν με ενότητες μαθημάτων. Επίσης την αξιοποίηση ομαδοσυνεργατικής μεθόδου και μεθόδου project για τη διερεύνηση ενός προβλήματος, την ανάπτυξη κριτικής σκέψης, την οικοδόμηση νέας γνώσης βασισμένης στην προϋπάρχουσα καθώς και τη λειτουργική αξιοποίηση των ΤΠΕ. Ειδικότερα για την γλώσσα ένας θεμελιώδης στόχος είναι οι μαθητές *«να αναγινώσκουν και να αντιλαμβάνονται πως δομούνται μέσω του λόγου διαφορετικές οπτικές για τον κόσμο»*.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Αρχικά οι τεχνολογίες της πληροφορίας αξιοποιούνται τόσο ως εργαλεία (ψηφιακά φύλλα εργασίας, οπτικό υλικό) όσο και ως παιδαγωγικά περιβάλλοντα αφού οι μαθητές καλούνται να δημιουργήσουν ψηφιακή αφήγηση που θα δημοσιευτεί στο διαδίκτυο. Μέχρι πρόσφατα βασικό στοιχείο της ιστορίας ήταν το κειμενικό αφήγημα. Η δημιουργία μια οπτικοποιημένης ψηφιακής αφήγησης δεν είναι απλά μια συλλογή διαδοχής εικόνων αλλά ένας τρόπος ερμηνείας του παρελθόντος. Παράλληλα η κοινοποίηση της δημιουργίας στον παγκόσμιο ιστό αναπτύσσει μια ιστορική σκέψη διαφορετικής ποιότητας χωρίς περιορισμούς του χώρου και του χρόνου.

Όπως είναι γνωστό στις αρχές Μαρτίου τα σχολεία έκλεισαν λόγω της πανδημίας covid. Η συνέχιση του έργου ήταν μια πρόκληση για επιπλέον αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων. Έτσι οι μαθητές επικοινωνούσαν μεταξύ τους καθώς και με την εκπαιδευτικό μέσα από μια κλειστή ομάδα που είχε δημιουργηθεί στο facebook και στο messenger. Η ομάδα αντάλλαξε απόψεις, σκέψεις ενώ για την οργάνωση υλικού αξιοποιήθηκε επίσης ο συνεργατικός πίνακας οργάνωσης Trello (<https://trello.com/>). Έτσι το project μπόρεσε να ολοκληρωθεί παρά το κλείσιμο των σχολείων.

Το παρόν σενάριο αξιοποιεί το μοντέλο των τριών κύκλων αξιοποίησης ψηφιακών μέσων καθώς και το μοντέλο του ρόμβου (Κουτσογιάννης, 2019).

Ρόλος μαθητών: ενεργό υποκείμενο που διερευνά, αναλύει, συνθέτει, κρίνει, αλληλεπιδρά και εκφράζεται προκειμένου να οικοδομήσει τη γνώση.

Ρόλος εκπαιδευτικού: συντονιστής, παρατηρητής, οργανωτής, υποστηρικτής και σύμβουλος σε όλη τη μαθησιακή διαδικασία. Επιτρέπει την αυτόνομη εργασία των ομάδων και εάν χρειαστεί να παρέμβει, παρεμβαίνει διορθωτικά και όχι διαμορφωτικά.

Αξιολόγηση:

Οι μαθητές αξιολογούνται με τρεις τρόπους. Από την εκπαιδευτικό με βάση τον ομαδικό φάκελο κάθε ομάδας και το προσωπικό ημερολόγιο, για την συμπλήρωση του οποίου χρησιμοποιήθηκε η διαδικτυακή εφαρμογή penzu (<https://penzu.com/>). Από τους συμμαθητές τους και από τους ίδιους (αυταξιολόγηση) σε συζήτηση που ακολούθησε στο τέλος του προγράμματος για την πορεία που ακολουθήθηκε και για το τελικό προϊόν.

Το πρόγραμμα αξιολογήθηκε από την εκπαιδευτικό με βάση το βαθμό επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί ενώ και οι μαθητές αξιολόγησαν το πρόγραμμα συμπληρώνοντας ένα ανώνυμο ερωτηματολόγιο google forms.

Ε. Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

Η υλοποίηση του project περιλαμβάνει διάφορα στάδια: Το πρώτο στάδιο είναι προπαρασκευαστικό και έχει διάρκεια 3-4 διδακτικές ώρες. Αρχικά πραγματοποιείται συζήτηση για το θέμα του project και ακολουθεί ιδεοθύελλα των μαθητών για το υλικό που θα μπορούσε να περιληφθεί στην καταγραφή της ιστορίας του σχολείου. Διατυπώνονται πολλές δημιουργικές ιδέες και τελικά αποφασίζεται η δημιουργία μιας ταινίας μικρού μήκους τύπου ντοκιμαντέρ όπου εκτός από πληροφοριακά στοιχεία για το παρελθόν του σχολείου, βασική επιθυμία είναι να καταγραφεί και η αλλαγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας όπως διαγράφεται μέσα από προφορικές μαρτυρίες, φωτογραφίες και το επίσημο αρχειακό υλικό. Στη συνέχεια διατυπώνονται ιδέες για τους τρόπους συλλογής και καταγραφής του υλικού της έρευνας. Σε αυτή τη φάση οι μαθητές εκφράζουν και την επιθυμία τους για το σχηματισμό των ομάδων. Διαμορφώνονται 5 ομάδες, όχι ίδιας δυναμικότητας αλλά ανάλογα με τον όγκο του υλικού προς αξιοποίηση. Τέλος ως μια διαδικασία σύνδεσης με το παρελθόν

διαβάζονται αποσπάσματα από το έργο του Μάτεσι "Η μητέρα του σκύλου" που θεωρείται ότι διαδραματίζεται στην πόλη του Πύργου.

Το δεύτερο στάδιο που διαρκεί 10 έως 12 διδακτικές ώρες περιλαμβάνει την συλλογή και μελέτη αρχειακού υλικού, την προετοιμασία και διενέργεια συνεντεύξεων, την κριτική ανάλυση λόγου επιλεγμένων αποσπασμάτων αρχειακού υλικού, την επιλογή τμημάτων και μοντάζ για την δημιουργία της ταινίας. Δημιουργούνται 5 ομάδες. Οι αρχιτέκτονες, οι αρχειονόμοι, οι φιλόλογοι, οι δημοσιογράφοι και οι ιστορικοί.

Οι ομάδα των αρχιτεκτόνων αποτελείται από 3 μαθητές και αναλαμβάνουν να καταγράψουν την ιστορία του κτηρίου του σχολείου. Η αναζήτηση περιλαμβάνει συλλογή υλικού από τις αρχές του 20^{ου} αιώνα. Συλλέγουν υλικό που βρίσκουν στο διαδίκτυο, στην τοπική βιβλιοθήκη, φωτογραφικό υλικό που αναζητούν σε παλαιούς καθηγητές και Δ/ντές του σχολείου και αναζήτηση στην βιβλιοθήκη της βουλής (<https://bit.ly/3d1kOkn>) όπου αναζητούν δημοσιεύματα στον τοπικό τύπο για το σχολείο, κυρίως την αρχή της δημιουργίας του (εφημερίς ΠΑΤΡΙΣ 1928-1932).

Η δεύτερη ομάδα αναλαμβάνει να συγκεντρώσει αρχειακό υλικό από τα πρακτικά του σχολείου. Υπάρχει πολύ παλιό υλικό από πρακτικά, μαθητολόγια, ημερολόγια καθώς και μαθητικά μητρώα. Αυτή η ομάδα αποτελείται από 6 μαθητές. Η ομάδα αυτή διενεργεί μια μικρή ποσοτική έρευνα σε θέματα όπως αριθμός μαθητικού πληθυσμού, επαγγέλματα γονέων, αριθμός μαθητών που παραπέμπονται σε εξετάσεις το Σεπτέμβριο, ποσά που αποτελούν τέλη φοίτησης και επιφανείς μαθητές που φοίτησαν στο σχολείο μας.

Η τρίτη ομάδα αποτελείται από 5 μαθητές και μελετούν αποσπάσματα πρακτικών συλλόγου διδασκόντων κάνοντας ανάλυση λόγου. Ειδικότερα εστιάζουν σε πειθαρχικά παραπτώματα μαθητών και ποινές.

Η τέταρτη ομάδα αναλαμβάνει τις συνεντεύξεις με παλιούς καθηγητές αλλά και μαθητές του σχολείου. Η ομάδα αφού καθοδηγείται ως προς τους κανόνες που ακολουθούνται σε μια συνέντευξη, δημιουργεί σε συνεργατικό έγγραφο το ερωτηματολόγιο-οδηγό των συνεντεύξεων.

Η πέμπτη ομάδα αναλαμβάνει μοντάζ και διαμόρφωση υλικού για τη δημιουργία ταινίας.

Το τρίτο στάδιο αφορά τη δημιουργία της ταινίας. Για το σκοπό αυτό αξιοποιείται το πρόγραμμα movie maker.

Τέλος σε ένα τέταρτο στάδιο προβλέπεται η προβολή της ταινίας σε εκδήλωση του σχολείου, η ανάρτηση της στην ιστοσελίδα του σχολείου και η αποστολή της ταινίας σε διαγωνισμό που διοργανώνει το *Μουσείο Σχολικής Ζωής και εκπαίδευσης*.

Ο τρόπος υλοποίησης του project ενεργοποίησε όλους τους μαθητές ενώ ο ρόλος του εκπαιδευτικού ήταν ρόλος εμπνευστή, καθοδηγητή και συντονιστή.

Όπως είναι φυσικό η κάθε ομάδα επεξεργάζεται το υλικό της σε διαφορετικά στάδια. Υπήρξαν κάποιες δραστηριότητες που δεν δόθηκαν φύλλα εργασίας στους μαθητές αλλά προφορικές οδηγίες. Ωστόσο κάποιες δραστηριότητες όπως για παράδειγμα η προετοιμασία των συνεντεύξεων πραγματοποιήθηκαν με φύλλα εργασίας. Ενδεικτικά ακολουθούν μερικά από τα φύλλα εργασίας που δόθηκαν στους μαθητές.

ΣΤ. Φύλλα εργασίας

1. Ενδεικτικό φύλλο εργασίας ανάλυσης φωτογραφιών

Στην παραπάνω φωτογραφία απεικονίζεται ο σύλλογος διδασκόντων του σχολείου την δεκαετία του 1960 και πρόσφατα.

- ✚ Τι μπορείτε να παρατηρήσετε αναφορικά με το φύλο, το ντύσιμο, την στάση σώματος;
- ✚ Τι είδους εκπαιδευτικό πλαίσιο υποθέτετε ότι υπήρχε εκείνη την περίοδο κρίνοντας με βάση των φωτογραφία;
- ✚ Ποιες υποθέσεις κάνετε για τη σχέση εκπαιδευτικών μαθητών;

2. Ενδεικτικό φύλλο εργασίας ανάλυσης πρακτικών.

Πράξις 8η

Ἐν Πύργῳ σήμερον τῇ τριακοστῇ (30) Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 1937, ἡμέρα Πέμπτη, συνήλθεν ὁ σύλλογος τῶν καθηγητῶν τοῦ ἐνταῦθα Γυμνασίου Ἀρρένων ἐν τῷ γραφείῳ αὐτοῦ, ἵνα ἀποφασίσῃ περὶ ἀπαλλαγῆς ἀπόρων μαθητῶν ἀπὸ τῶν ἐκπαιδευτικῶν τελῶν ἐγγραφῆς καὶ ἀνανεώσεως ἐγγραφῆς, λαβὼν δὲ ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 5 τοῦ Ἀναγνωστικοῦ Νόμου 283/1936 «Περὶ τῶν ἐκπαιδευτικῶν τελῶν τῶν σχολείων τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως» ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 500/1937/ ἀποφασίζει: Ἀπαλλάσσει τῶν ἐκπαιδευτικῶν τελῶν ἐγγραφῆς καὶ ἀνανεώσεως ἐγγραφῆς τοὺς κάτωθι: ...

Πρᾶξις 18η

Ἐν Πύργῳ σήμερον τῇ δεκάτῃ (10) Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 1937, ἡμέρα Παρασκευῆ, συνήλθεν ὁ σύλλογος τῶν καθηγητῶν τοῦ ἐν Πύργῳ Γυμνασίου Ἀρρένων ἐν τῷ γραφείῳ αὐτοῦ, ἵνα ἀποφασίσῃ περὶ τῆς ἐπιβλητέας ποινῆς εἰς τὸν μαθητὴν τῆς Γ' Τάξεως ..., ὡς παρατηρηθεῖς, διότι δὲν εἶχε κόψει τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς του, ἵνα παραγγελθεῖς ὑπὸ τοῦ γυμνασιάρχου νὰ φύγῃ καὶ νὰ ἐπανεέλθῃ μέ κεκομέναις τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς του, ἠϋθιαδίᾳσε πρὸς τὸν γυμνασιάρχην. Ὁ σύλλογος λαβὼν ὑπ' ὄψιν τὴν συμπεριφορὰν ταύτην τοῦ μαθητοῦ τούτου ἐπιβάλλει εἰς αὐτὸν τὴν ποινὴν τῆς ἐξαήμερου ἀπὸ τοῦ Γυμνασίου ἀποβολῆς. Ἐφ' ᾧ συνετάχθη ἡ παροῦσα πρᾶξις καὶ ὑπογράφεται.

Σχολικόν ἔτος 1938-1939

Συνεδρίαν 1η

Ἐν Πύργῳ σήμερον τῇ δωδεκάτῃ (12) Νοεμβρίου τοῦ ἔτους 1938, ἡμέραν Σαββάτω, καὶ ὥρα 4η μ.μ. συνήλθε κατόπιν τῆς ἀπὸ 9η τοῦ αὐτοῦ μηνός γενόμενης προσκλήσεως ὁ σύλλογος τῶν καθηγητῶν τοῦ ἐνταῦθα Γυμνασίου Ἀρρένων εἰς παιδαγωγικὴν συνεδρίαν ἐν τῷ γραφείῳ αὐτῷ, ἵνα λάβῃ γνώσιν διαταγῶν τῶν προϊσταμένων ἀρχῶν καὶ ἀποφασίσῃ περὶ τῶν μέτρων, τῶν ὁποῖων θὰ λάβῃ διὰ τὴν καλὴν ἐντός καὶ ἐκτός τοῦ σχολείου συμπεριφορὰν τῶν μαθητῶν. Ἡ συνεδρίαν ἄρχεται. Ἀνακοινῶνται ὑπὸ τοῦ Γυμνασιάρχου 1) ἢ ὑπ' ἀριθ. 55895, 72160, καὶ 93373 ἐ. ἔ. Διαταγῶν τοῦ Ζοῦ Ὑπουργείου τῶν Ὀρησκευμάτων καὶ τῆς ἔθνικῆς Παιδείας 2) κατ' ὑπ' ἀριθ. 25322, 26422, 27167 καὶ 27323 ἐ. ἔ. Διαταγᾶς τοῦ Κου Νομάρχου Ἡλείας καὶ 3) διὰ δευτέραν φορὰν ἢ ὑπ' ἀριθ. 4100 ἐ. ἔ. Διαταγῆ τοῦ Κου Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῆς ΙΑ' Ἐκπαιδευτικῆς Περιφερείας. Ἐκ τοῦ συλλόγου μετὰ γενομένην συζήτησιν λαμβάνει τὰ ἐξῆς μέτρα: Α') Ἐπιβάλλει, ὅπως οἱ μαθηταὶ προσέρχονται εἰς τὸ σχολεῖον 5-10 λεπτῶν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ μαθήματος καὶ ἐάν τις βραδύνη 5-10 λεπτά μετὰ τὴν ἐναρξιν τοῦ μαθήματος, εἰσέρχεται εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς διδασκαλίας ἀνοίγων ἀθορύβως τὴν θύραν, κατὰ δὲ τῶν ἀπὸ συστήματος βραδυνόντων θὰ ἐπιβάλλονται πειθαρχικαὶ ποιναί. Β') Ἀποφασίζει, ὅπως ὁ φιλόλογος καθηγητὴς εἰς αὐτῆς τάξεως, ὁ ὁποῖος θεωρεῖται καὶ ὁ καθηγητὴς τῆς τάξεως, συνεννοεῖται μετὰ τῶν ἄλλων καθηγητῶν τῶν εἰς τὴν τάξιν αὐτοῦ διδασκόντων διὰ τὴν κοσμιότητα, τὴν πρόοδον καὶ ὅποιο ἄλλο ζήτημα ἀφορᾷ τοὺς μαθητάς. Γ') Ἐπιβάλλει, ὅπως οἱ μαθηταὶ φέρουν τὸ μαθητικὸν πηλίκιον φέρουν τὰ σήματα τοῦ Γυμνασίου, ἤτοι τὰ ἀρχικὰ γράμματα τοῦ Γυμνασίου Γ. Π. καὶ ὅπως χαιρετῶσι τὰς ἀρχάς τῆς πόλεως καὶ τοὺς διδάσκοντες οὐ μόνον ἐν τῷ Γυμνασίῳ, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις σχολείοις δι' ἀνατάσεως τῆς δεξιᾶς χειρᾶς, λόγῳ τοῦ ὅτι οἱ πλείονες τῶν μαθητῶν εἶναι μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον θὰ χαιρετῶσι καὶ ὡσαύτως παρουσιάξονται πρὸ τοῦ γυμνασιάρχου καὶ τῶν καθηγητῶν ἐν τῷ γραφείῳ, ἵνα ζητήσωσι τι Δ') Ἀπαγορεύεται ἡ κυκλοφορία τῶν μαθητῶν ἀνά τὴν πόλιν πέραν τῆς 8ης μ.μ. κατὰ τῶν μηνῶν Νοεμβρίου, Δεκεμβρίου, Ἰανουαρίου καὶ Φεβρουάριον καὶ ἐπιφυλάσσεται νὰ ἀποφασίσῃ διὰ τοὺς λοιπούς μῆνες, διότι μέχρι τὰς ὥρας ταύτης οἱ μαθηταὶ ὑποχρεοῦνται κατὰ διαταγῆ τοῦ Κου Νομάρχου Ἡλείας εἰς μεταβαίνοντων εἰς τὴν λέσχην τῆς Ε.Ο.Ν. Ε') Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς μαθητάς νὰ κυκλοφορῶσιν ἀνά τὴν πόλιν καθ' ὁμάδας ἀποτελουμένης εἰς πλειονότης τῶν δύο ἢ

τριών. 12') Απαγορεύεται εις τούς μαθητάς ή χρήσις ποδηλάτων και μόνον έπιτρέπη τούτων εις τούς έχοντας ιδιόν τους ποδηλάτον και κατόπιν άδειας ήν έν λαμβάνωσι παρά τοῦ γυμνασιάρχου ή τινός τών καθηγητών. Ζ') Απαγορεύη εις τους μαθητάς νά μεταβαίνωσιν εις τούς κινηματογράφους, άν μή συνοδεύονται υπό τινος τών γονέων τών ή τοῦ κηδεμόνος και μή έχον λάβει προηγουμένως άδειαν παρά τοῦ γυμνασιάρχου ή τινός τών καθηγητών. Η') Απαγορεύει τήν έγγραφήν τών μαθητών εις άθλητικούς συλλόγους, διότι οί ένταῦθα άθλητικοί σύλλογοι άσχολοῦνται μόνον εις τό ποδόσφαιρον και ή έγγραφή τών μαθητών εις τούς συλλόγους τούτους θά έπιφέρη διάσπασιν τών σχολικῶν ομάδων, ὡς άποτελοῦσιν αὐτοί και ής μαθητών και ής μέλη της Ε.Ο.Ν. Τά ὡς άνω ληφθέντα μέτρα άποφασίζει, ὅπως εφαρμόση και διά πειθαρχικῶν ποινῶν, αλλά πρό πάντων διά συμβουλῶν και συναιζήσεων, ὡς κατ' έπανάληψιν θά κάμνη εις τούς μαθητάς. Μή ύπάρχοντος έτέρου θέματος προς συζήτησιν ή συνεδρία λύεται.

Πρᾶξις 12^η

Έν Πύργῳ και έν τῷ γραφείῳ τοῦ Λυκείου Ἀρρένων Πύργου, σήμεραν τήν 25^η Νοεμβρίου 1966, ήμέραν Παρασκευήν και ὥραν 5^η μ.μ., σ συνήλθεν ὁ σύλλογος τών καθηγητών εις συνεδρίαν άποτελούμενος έκ τών 1)..... και λαβόν γνῶσιν παρά τοῦ κ. Διευθυντοῦ της γενομένης υπό της καθηγητριας..... καταγγελίας, ὅτι οί μαθηταί της Α τάξεως τοῦ Λυκείου.....μετέβησαν εις τό θέατρον εις ὥρας 10-12 μμ. και εις , ήμέραν ,24-11-1966, καθ' ἅς τοῦτο ἔχει άπαγορευθῆ εις τούς μαθητάς από τοῦ συλλόγου τών καθηγητών και ὅτι έκάθησαν πλησίον της καθηγητριας και παρακολούθησαν τό ἔργον, άδιαφοροῦντες για τήν παρουσίαν της,

Άποφαίνεται

άποβάλλει τούτους επί πέντε (5) ήμέρας, της αποβολῆς άρχομένης από αὔριον τήν 26 Νοεμβρίου και έπιφυλάσσεται νά χαρακτηρίση τήν διαγωγήν αὐτῶν έν καιρῷ.

- + Το παραπάνω πρακτικό συνεδρίασης χρονολογούνται την περίοδο 1937-1939 και 1966. Τι γνωρίζετε για το κοινωνικοπολιτικό κλίμα της συγκεκριμένης περιόδου;
- + Συγκεντρώστε σε έναν πίνακα τα ρήματα που περιλαμβάνονται στο πρακτικό (επιβάλλει, αποφασίζει, απαγορεύει) και σχολιάστε το είδος της τροπικότητας. Ποια οπτική για το ρόλο του συλλόγου διδασκόντων κατασκευάζεται από την χρήση του λόγου;
- + Πόσο αυστηρά θεωρείτε τα συγκεκριμένα μέτρα που προτείνονται; Πως κρίνετε το γεγονός ότι περιγράφονται και συμπεριφορές του μαθητή που επεκτείνονται εκτός σχολικού ωραρίου;
- + Στο πρώτο πρακτικό περιγράφεται απόφαση για την απαλλαγή τελών φοίτησης άπορων μαθητών. Τι πληροφορίες αντλούμε από το κείμενο για την παροχή παιδείας και το οικονομικό επίπεδο αρκετών οικογενειών της περιοχής του Πύργου και της ευρύτερης περιοχής;

- ✚ Τι παρατηρείτε για την γλώσσα στην οποία είναι γραμμένα ως επίσημα έγγραφα τα πρακτικά; Πόσο κατανοητή ήταν αυτή η γλώσσα στον ευρύτερο πληθυσμό; Για ποιόν λόγο καθιερώθηκε ως επίσημη μορφή γλώσσας;
- ✚ Πόσο έχει αλλάξει το σημερινό σχολείο σε σχέση με αυτό που περιγράφεται στα επίσημα έγγραφα που μελετήσατε;

3. Ενδεικτικό φύλο εργασίας συνέντευξης σε παλιό καθηγητή του σχολείου.

Η αποστολή της ομάδας σας είναι να πάρετε συνέντευξη από παλιούς καθηγητές του σχολείου μας. Προκειμένου να είστε έτοιμοι χρησιμοποιώντας τα κοινόχρηστα έγγραφα google προετοιμάστε τις ερωτήσεις που θα του απευθύνετε σε έναν οδηγό συνέντευξης. Καλό είναι να έχετε υπόψιν σας τα εξής:

Αρχικά θα εξηγήσετε τον σκοπό της εργασίας σας και για ποιο λόγο ζητάτε την συνέντευξη. Εάν σκοπεύετε να ηχογραφήσετε την συνέντευξη θα ζητήσετε την άδεια του ομιλητή και θα του πείτε ότι να αισθανθεί άβολα μπορούμε να διακόψουμε οποιαδήποτε στιγμή. .Επίσης θα εξηγήσετε για ποιον λόγο έχουν προκύψει κάποιες απορίες και θα ζητήσετε ευγενικά να σας βοηθήσει. Οι ερωτήσεις σας πρέπει να είναι απλές, ευθείες και να μην θέλουν μονολεκτική απάντηση. Αν κατά τη διάρκεια της συνέντευξης προκύψει ένα στοιχείο που θα θέλατε περισσότερες λεπτομέρειες μπορείτε να πείτε «πολύ ενδιαφέρον. Μπορείτε να μου πείτε περισσότερες λεπτομέρειες γι αυτό;».

4. Αξιολόγησε την δημιουργία της ιστορίας του σχολείου μας

Παρακαλώ συμπληρώστε το παρακάτω ανώνυμο ερωτηματολόγιο για να αξιολογήσετε το πρότζεκτ.

<https://docs.google.com/forms/d/1W63Ba13KMnT06krPvRO3IJN0YhV3tiG-Z5UdEgwVADU/edit>

Z. Άλλες εκδοχές

Εκτός της δημιουργίας της ιστορίας του σχολείου, οι μαθητές μπορούν να πραγματοποιήσουν project τοπικής ιστορίας σε πολλά θέματα και μνημεία του τόπου τους.

Η. Κριτική

Η δυσκολία πραγματοποίησης του σεναρίου είναι ότι ορισμένοι από τους στόχους, όπως για παράδειγμα η καλλιέργεια του κριτικού γραμματισμού και η ομαδοσυνεργατική διδασκαλία προϋποθέτουν συνεχή άσκηση των μαθητών σε όλα τα διδακτικά αντικείμενα και όχι μεμονωμένες και αποσπασματικές δραστηριότητες. Επίσης απαιτήθηκαν αρκετές ώρες εργασίας των μαθητών. Ωστόσο η αποτίμηση της διαδικασίας ήταν θετική και η σύγκριση της εκπαιδευτικής διαδικασίας στο παρελθόν και το παρόν εντυπωσίασε ιδιαίτερα τους μαθητές. Είναι μάλιστα αξιοσημείωτο ότι παρακινήθηκαν και μαθητές που ενώ στα υπόλοιπα φιλολογικά μαθήματα δεν είχαν ενεργό συμμετοχή επέδειξαν ιδιαίτερο ζήλο στο συγκεκριμένο project με αποτέλεσμα να ενισχυθεί η αυτοπεποίθησή τους και να λάβουν αναγνώριση από τις ομάδες των συμμαθητών τους.

Θ. Βιβλιογραφία

Δοξιάδης Κ. 2015. Ο Foucault και η ανάλυση λόγου. Στο *Θεωρία του λόγου: Δημιουργικές εφαρμογές*, Α. Κιουπκιολής, Υ. Κοσμά, Γ. Πεχτελίδης (επιμ.). Αθήνα: Gutenberg.

Fairclough, N. (1989). *Language and power*. London: Longman.

Κουτσογιάννης, Δ. (2020). *Επιμορφωτικό υλικό επιμόρφωσης Β2 επιπέδου ΤΠΕ*. Αθήνα: ΙΤΥΕ Διόφαντος.

Μάτεσις, Π. (1990). *Η μητέρα του σκύλου*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Νέο Πρόγραμμα Σπουδών. 2011. *Πρόγραμμα Σπουδών για τη Διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας & της Λογοτεχνίας στο Γυμνάσιο*. ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (Σχολείο 21ου αιώνα)- Νέο Πρόγραμμα Σπουδών. Αθήνα. Ανακτήθηκε από: <http://digitalschool.minedu.gov.gr/info/newps.php>

Π.Ι. Τοπική Ιστορία(2011). *Οδηγίες για τον εκπαιδευτικό*. Αθήνα.

Πρωτοτυπία (2014). *Σχολική εφημερίδα 1 Γενικού Λυκείου Πύργου*.

Σιδηροκαστρίτης, Σ. (2018). *Η καθημερινή λειτουργία των συντελεστών της εκπαιδευτικής διαδικασίας, στο Γυμνάσιο Αρρένων Πύργου, επί μεταξικού καθεστώτος (1936-1941) μέσα από Πρακτικά του Συλλόγου Διδασκόντων*. Διπλωματική εργασία. Τμήμα Ιστορίας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Κέρκυρα

ΦΕΚ Β:1562/27 Ιουνίου 2011. *Πρόγραμμα Σπουδών για τα μαθήματα Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία, Νέα Ελληνική Γλώσσα και Νέα Ελληνική Λογοτεχνία της Α΄ τάξης Γενικού Λυκείου*.

Χαλκιά (χχ). *Άτυπες μορφές μάθησης*. Αθήνα: ΕΚΠΑ